N:o 24/-30.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande N:o 24/-30, innefattande tillägg till dess betänkande N:o 19/-30 med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för år 1931.

Sedan inom Landstinget vid behandlingen av Finans- och Ekonomiutskottets förslag till inkomst- och utgiftsförslag för år 1931 upptagits till prövning spörsmålet om anvisande av ett anslag för en eventuell arbetslöshets lindrande inom landskapet samt Landstinget beslutat anvisa ett belopp av 8.000 mark för fågelobservationerna å Signildskär, hava nämnda tvänne frågor hänskjutits till Utskottet i och för utlåtande.

Till fullgörande av Utskottet lämnat uppdrag får detsamma beträffande anslaget till arbetslöshetens lindrande vördsamt framhålla, hurusom ett sådant anslag upptagits i rikets extraordinarie statsförslag för år 1930 och hänförts under förvaltningsgrenar, hörande till ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena, såsom ett arbetsanslag till ett belopp om 35 miljoner mark. I regeringens proposition till sagda extraordinarie statsförslag för år 1931 under sagda minsiterium har anslaget, också där arbetsanslag, höjts till 50 miljoner mark. Några bestämmelser, som skulle reglera ifrågavarande post av tillfällig natur, finnas icke angivna vare sig i lag eller förordning, men torde, enligt vad från kommunikationsministeriet på förfrågan i dag meddelats Utskottets sekreterare, Statsrådet genom beslut, som icke publicerats i rikets författningssamling utan tillställts vederbörande uti cirkulär, hava angivit grunderna för utgivande av nämnda arbetsanslag. Enligt dessa grunder, om nu sekreteraren rätt uppfattat telefonsamtalet, utgives anslaget av Statsrådet på ansökan av kommun i enlighet med noggrann utredning över arbetslösheten bland den befolkning i kommunen, som är därstädes bosatt, och kommer härvid främst statens egna reservarbeten i fråga, i andra planet understödjas kommunala arbeten med 50 procent av beräknad kostnad samt i tredje rummet givas 50 procents bidrag för arbetsstugor för kvinnor, m.m.

Utskottets pluralitet har icke kunnat omfatta förslaget att i landskapets budget upptaga ett belopp för nuförevarande ändamål. Det måste nämligen fastslås, att envar kommun närmast är skyldig att råda bot för den i densamma rådande arbetslösheten och att landskapet likasom

staten endast då bör göra sig beredd att understödja kommunen, om det klart kan utredas, att kommunens ekonomiska ställning är svag eller att arbetslösheten i densamma erhållit en i förhållande till de kommunala tillgångarna så oskäligt stor omfattning, att den icke är i stånd att med egna krafter lösa arbetslöshetsfrågan. Vid sådant förhållande och då det icke kunnat påvisas, att någon arbetslöshet råder inom landskapet och ett utdelande av anslaget dessutom måste, för att detsamma skall kunna kompenseras, ske i noggrann överensstämmelse med motsvarande förhållanden i riket ävensom det därjämte droge med sig inrättandet av arbetsförmedlingsbyrå, anställandet av inspektörer, m.m., har Utskottets flertal icke ansett tiden ännu vara inne att anslå belopp för ändamålet, en åtgärd som enligt dess förmenande även i viss mån vore skadlig för Ålands bofasta befolkning. Om det mot förmodan, innan Landstinget nästa gång sammanträder, skulle tydligt visa sig, att verklig arbetslöshet någonstädes inom landskapet yppats, finnes ju utvägen att vid sagda session besluta om upptagande av ett dylikt anslag i tilläggsbudgeten för år 1931.

En ledamot av Utskottet har på skäl, som under diskussionen av frågan i Landstinget framhållits, velat föreslå ett anslag i nästa års budget om 200.000 mark.

Anslaget 8.000 mark för fågelobservationer. Detta anslag avser att komma Ålands fågelskyddsförening tillgodo för de sedan ett antal år bedrivna observationerna över flyttfåglarna på Signildskär. Emedan desamma äro av den största betydelse för vetenskapen såväl i riket som i Skandinavien och sålunda icke representera enbart ett åländskt intresse, synes det Utskottet rättvist, att det voterade anslaget upptages i landskapets ordinarie budget. Men då det budgetmoment: IV H.T.VI:7, främjande av vetenskapliga, litterära och konstnärliga strävanden, å vilket ifrågavarande belopp rätteligen borde observeras, allaredan av Landstinget fastställts och sagda summa icke kan uttagas ur anslagets ringa slutsumma, 15.000 mark, måste beloppet införas såsom ett moment 12 under 8 H.T.I kap. för naturvetenskaplig forskning, (fågelsobservationer å Signildskär), samt kapitlet och huvudtiteln in summa ökas med 8.000 mark eller till 406.800 mark.

I stöd av här ovan framhållna skäl får Utskottet vördsamt föreslå

att anslag till arbetslöshetens lindrande icke upptages i utgiftsstaten för år 1931; men

att av Landstinget fastställt belopp 8.000 mark observeras under rubriken: naturvetenskaplig forskning å nytt moment 12 i 8 H.T. I kap.

Mariehamn den 1 december 1930.

På Finans- och Ekonomiutskottets vägnar:

K. F. Blomroos.

Uti ärendets behandling hava deltagit ordföranden Blomroos, viceordföranden Törnroos samt ledamöterna Åkerfelt, Eriksson och Carl Nordlund.